



Yhdistysten yhdistyminen

MTK Järjestöryhmä

2008

Anu Välimäki

Tarkistettu 2019 Matti Voutilainen

Esityksestä

- Yhdistyslaki ei käsittele fuusiota tai sulautumista, kuten osakeyhtiölaki tai säätiölaki
- Yhdistysten yhdistyminen pitää toteuttaa purkamalla osa yhdistyksistä
- Yhdistyminen tulee toteutua yhdistyslain sekä yhdistysten sääntöjen sallimissa rajoissa
- Tässä esityksessä käydään läpi mahdolliset yhdistymistavat, sekä huomioitavia seikkoja
 - Päähuomio on tuottajayhdistysten yhdistymisellä, mutta samat periaatteet pätevät muihinkin aatteellisiin yhdistyksiin ja liittoihin





Miten yhdistytään?

- Kaksi mahdollista mallia
 - **Malli 1:** Jätetään yksi yhdistys ja muut puretaan (eli lakkaavat yhdistykset). Jäsenet liittyvät jäljelle jäävään, eli vastaanottavaan yhdistykseen
 - Nimenmuutos mahdollinen
 - **Malli 2:** Puretaan kaikki yhdistykset ja perustetaan kokonaan uusi, johon jäsenet liittyvät
 - Eli lakkaavat yhdistykset ja uusi yhdistys

Kumpi malli?



Vastaanottavaan

- Yksi iso, johon muut liittyvät
- Vastaanottavan omaisuutta, velkoja tai jäseniä ei tarvitse siirtää minnekään
 - Säästetään vaivaa ja kustannuksia
- Vain sääntömuutos
- Liiton jäsenyys säilyy

Kokonaan uuteen

- Kaikki saman kokoisia
- Kaikki samaan asemaan.
Puhtaalta pöydältä
- Rekisteröintivaiva
- Kaikkien yhdistysten varat pitää siirtää ja jäsenten liittyä
- Liittoon pitää liittyä uudelleen
 - Mahd. liiton vaihto



Yhdistyminen vastaanottavaan yhdistykseen

Malli 1 – aiesopimusmallit



Sääntömuutos

- Toimialue muuttuu
- Kotipaikan muutos saattaa olla tarpeen
- Nimenmuutos mahdollinen

- Sääntömuutokset hyväksyy MTK:n johtokunta. Yhdistys liittää keskusliiton lausunnon yhdessä sääntömuutoshakemuksen kanssa ja toimittaa ne edelleen patentti- ja rekisterihallitukseen hyväksyttäväksi.
 - Merkintä voimaan vasta, kun rekisterimaksu maksettu ja muutos hyväksytty



Ensimmäiset yhdistysten kokoukset

- Lakkaavan yhdistyksen kokous
 - Hyväksyy aiesopimuksen ja sen mukaisen yhdistymisen
 - Sisältää päätöksen varojen siirrosta
 - Päätää purkautumisesta, I-käsittely
- Vastaanottavan yhdistyksen kokous
 - Hyväksyy aiesopimuksen ja sen mukaisen yhdistymisen
 - Päätää sääntömuutoksesta, I-käsittely



Toiset yhdistysten kokoukset

- Lakkaavan yhdistyksen kokous
 - Purkautumisen II-käsittely, 2/3 määräenemmistö
 - Johtokunta anoo eroa
 - Selvitys tileistä & toiminnasta, johtokunnan vastuuvapaus. Nimetään selvitysmies
- Vastaanottavan yhdistyksen kokous
 - Sääntömuutosten II-käsittely, 2/3 määräenemmistö
 - Johtokunta anoo eroa
- 1. ja 2.kokousten välillä pitää olla vähintään 1kk.
Ainakin toisen kokouksista pitää olla varsinainen kokous



Yhteinen kokous

- Uudet jäsenet hyväksytään
- Uusi johtokunta valitaan
- Esimerkiksi syyskokous, jolloin käsitellään muutkin syyskokouksen asiat
 - Toimintasuunnitelma, seuraavan vuoden jäsenmaksut...
- Yhdistynyt toiminta voi alkaa seuraavan vuoden alusta.
Lakkaavat yhdistykset jäävät selvitystilaan ja puretaan selvityksen päätyttyä.



Yhdistyminen kokonaan uuteen yhdistykseen

Malli 2 - aiesopimusmalli



Perustetaan uusi yhdistys

- Perustaminen tapahtuu normaalien yhdistyslain sääntöjen mukaisesti
 - www.prh.fi
- Jäsenet liittyvät perustamiskokouksessa
- Tai perustetaan jo etukäteen, jolloin lakkaavien yhdistysten jäsenet liittyvät esim. syyskokouksessa
- Perustaminen voimaan vasta kun rekisterimaksu maksettu ja säännöt hyväksytyt

Puretaan vanhat

- Lakkaavat yhdistykset puretaan normaalin menettelyn kautta
- Kaikkien yhdistysten varallisuus pitää siirtää
 - Toimintaa jatkavalle yhdistykselle ja yhdistyksen kokouksen päättämällä tavalla
- Edellyttää loppuselvitystä. Selvitys varojen siirroista, velkojen hoidosta ja tilien lakkauttamisesta. Uusi yhdistys voi aloittaa vuoden vaihteessa ja lakkaavat jäävät selvitystilaan. Purkamisilmoitus vasta loppuselvityksen jälkeen

Kokoukset lakkaavissa yhdistyksissä

- Ensimmäinen yhdistyksen kokous
 - Hyväksytään aiesopimus ja sen mukainen yhdistyminen
 - Sis. päätöksen varojen siirrosta
 - Purkautumisen I-käsittely
- Toinen yhdistyksen kokous
 - Purkautumisen II-käsittely, 2/3 määräenemmistö
 - Selvitys toiminnasta, vastuuvapaus. Selvitysmiehet
- Kokousten välillä pitää olla vähintään 1kk.

Ainakin toisen kokouksista pitää olla varsinainen kokous

Aiesopimus

- Yhdistysten johtokunnat tekevät aiesopimuksen yhdistymisneuvotteluiden pohjalta
- Vapaamuotoinen, muttei ristiriidassa YhdL:n kanssa
- Suunnitelmat mahdollisimman tarkkaan, jolloin varsinainen yhdistyminen toteutuu jouhevammin
 - Kaikki mahdolliset asiat, jotka jossain vaiheessa tulevat esille. Mieluummin liian tarkkaan, kuin suurpiirteisesti
 - Aikataulu, taustoitusta, yhdistymismalli, nimi, kotipaikka, toiminta-alue, toimitilat, siirtymäkauden hallinto, yhdistymistä valmisteleva toimikunta, uusi johtokunta, kokousedustajat, jäsenmaksut, lakkaavien selvitystoimet...

Aikataulu

- Riittävän väljä
- Kokoukset voidaan toteuttaa vuodessa, mutta sitä ennen pitkään valmisteluja ja neuvotteluja, joiden pohjalta aiesopimus laaditaan
- Mallisopimusten aikataulussa toiminta yhdistyy kokousten jälkeen **seuraavan vuoden alusta.**
 - Lakkaavien yhdistysten selvitystoimet jatkuvat vielä seuraavan vuoden aikana, jotta kaikki rahaliikenne on hoidettu ennen kuin tilit lakkautetaan ja yhdistys poistetaan rekisteristä.

Malliaikataulu vastaanottavaan yhdistykseen

- Malliaikataulu ja mallisopimukset yhdenmukaiset
- Aiesopimuksen pitää olla jo valmiina
- Ensimmäisen vuoden (2009) aikana voidaan pitää tarvittavat kokoukset
- Yhdistyneen yhdistyksen toiminta alkaa seuraavan vuoden (2010) alussa
- Lakkaavat yhdistykset siirtyvät selvitystilaan toiminnan siirryttyä yhdistyneelle yhdistykselle (eli 2010 alusta)
 - Purkaminen vasta loppuselvityksen päätyttyä. Jollei syytä jatkaa.

Aiesopimus valmiina

Kokousten välisenä aikana:

- neuvottelut yhteisöjäsenien kanssa
- sääntömuutos keskusliittoon
- jäsenkirje
- mahdolliset lahjakirjat ehdollisina

Liiton kanssa
sopimus varojen
siirrosta

2009

Kevätkokous

Kevätkokous

Ylimääräinen

Purkava kokous

Toiminta yhdistyy

Syyskokous

Siirtyy selvitystilaan
ennen purkamista

Toiminta, jäsenet,
varat siirtyvät yhdistyvälle
yhdistykselle



Toiminta yhdistynyt
vuoden alussa

Kaikki toiminta yhdistyneessä yhdistyksessä



Kevätkokous

Syyskokous

Lakkaava yhdistys
selvitystilassa



Loppuselvitys

Tilit lakkautetaan

Loput varat siirretään

Purkautumisilmoitus

Purkautuu lopullisesti



Jäsenet ja jäsenyyden siirtyminen

- Tärkeää kertoa jäsenille yhdistymisen toteutuksesta, aikataulusta ja vaikutuksista heidän jäsenyyteensä
 - Esim. keskustelutilaisuus jo suunnitteluvaiheessa
- **Ns. passiivinen jäsenyyden siirtyminen** mahdollista. Jäsenelle annetaan tietoa ja mahdollisuus ilmoittaa poisjäännistään. Muutoin jäsenyys siirtyy.
 - Jäsenyys vahvistuu lopullisesti vasta, kun jäsen maksaa jäsenmaksun ensimmäisen kerran yhdistymisen jälkeen

Jäsenet ja jäsenyyden siirtyminen

- Yhdistyslaki ei suoraan tunne passiivista siirtymistä, vaan tiukan tulkinnan mukaan jokaiselta jäseneltä edellytettäisiin henkilökohtaista suostumusta siirtymiseen
- MTK on kuitenkin edunvalvontajärjestö. Jäsenten etujen turvaaminen on mahdollista vain jos jäsenyys säilyy katkeamattomana. Tämän vuoksi sallitaan passiivinen jäsenten siirtäminen, kuten edellä on selostettu

Talous ja varallisuus

- Varat siirretään yhdistyvälle yhdistykselle
- Tehokas toiminta edellyttää voimavaroja
 - Ei ole mielekästä tasata varallisuuseroja vähentämällä alkujaan varakkaamman yhdistyksen varoja. Se vähentäisi uuden yhdistyksen toimintamahdollisuuksia.
 - Säätiöinti tai erillisen yhdistyksen perustaminen on kuitenkin mahdollista
- Katse tulevaan!

Lisää aiheesta: [Varallisuuden siirroista](#)

- Sääntöjen mukaan lakkaavan yhdistyksen varat siirtyvät toimintaa jatkavalle yhdistykselle
- Ei kuitenkaan ole estettä siirtää varoja **lahjoituksin** vastaanottavalle / uudelle yhdistykselle ennen purkautumista
- **Velat** hyvä maksaa ennen purkautumista
- **Kiinteän omaisuuden** siirto noudattaa eri sääntelyä kuin muu varallisuus

Selvitystoimet ja vastuuvapaus

- Lakkaavan yhdistyksen viimeisessä kokouksessa
 - Johtokunta antaa selvityksen koskien
 - Varallisuuden siirtoa
 - Yhdistyksellä ei ole velkoja
 - Toimintakertomus
- Päätetään johtokunnan vastuuvapaudesta

- Koska yhdistys voi saada vielä tuloja (esim. myöhästyneitä jäsenmaksuja) tai voi ilmetä menoja (esim. laskuja erääntyä)
 - Nimetään **selvitysmies** (esimerkiksi johtokunnasta) vastaamaan loppuselvityksestä tai viimeinen johtokunta ottaa selvityksen vastuulle
 - Menojen varalta jätetään osa varoista selvitysmiehen käyttöön (esim. 1000€)
 - Selvitysmies lakkauttaa tilit, luovuttaa loput varat ja antaa selvityksen yhdistyneen yhdistyksen kokoukselle esim. vuoden kuluttua. **Vasta tämän jälkeen yhdistys poistetaan rekisteristä lopullisesti**



Mikä ihmeen selvitystila?

- Selvitystilassa olevalla yhdistyksellä ei ole enää toimintaa, eikä se ole liiton jäsen. Toiminta on siirtynyt yhdistyneelle yhdistykselle. Selvitysmiehellä on yhdistyksen nimenkirjoitusoikeus ja hän vastaa että mahdolliset erääntyvät laskut hoidetaan ja jäljelle jääneet varat ja saadut tulot siirretään yhdistyneelle yhdistykselle sovitun ajan kuluttua. Tilit lakkautetaan ja tehdään purkamisilmoitus yhdistysrekisteriin. Loppuselvitys annetaan yhdistyneen yhdistyksen kokoukselle.
 - Tarkoitus välttää tilanne, jossa varoja tai velkoja jää 'roikkumaan', kun yhdistys on purettu, eikä enää ole oikeutta edustaa yhdistystä

Kokouskutsut



- Tiettyjen asioiden käsittelystä pitää sääntöjen ja yhdistyslain mukaisesti ilmoittaa jo kokouskutsussa
 - aiesopimuksen mukainen yhdistyminen
 - yhdistyksen purkaminen
 - sääntömuutokset
 - varallisuuden siirto, kun kyse varallisuuden pääosasta
 - kiinteän omaisuuden luovutus
 - muut vastaavat tärkeät asiat

Samalla



- Yhdistymisen yhteydessä on luontevaa toteuttaa uusien jäsenten hankintaa. Infokirjeet myös potentiaalisille jäsenille!
 - MTK A ja B yhdistyvät. Kiinnostaako Teitä liittyä mukaan uudistettuun toimintaamme?
- Samalla kannattaa hoitaa **muut ajankohtaiset sääntömuutokset**
- **Jäsenrekisteritietojen** päivitys ajan tasalle heti yhdistymisen jälkeen!

Pöytälaatikkoyhdistykset



- Mikäli halutaan 'suojella' vanhan yhdistyksen nimi, voidaan perustaa ns. pöytälaatikkoyhdistys
- Yhdistys ei ole MTK:n jäsen, eikä sillä ole toimintaa, mutta se on rekisteröity yhdistysrekisteriin
- Mikään muu yhdistys ei voi ottaa sen nimeä
- Tarpeen tullen myöhemmin yhdistys voi aktivoida toimintansa myöhemmin
- Näin esim. jos ei haluta, että mikään muu yhdistys ottaa puretun yhdistyksen nimeä

Onko yhdistyminen tarpeen?



- Yhteistyö vai yhdistyminen?
 - Monet hyödyt voidaan saavuttaa pelkällä yhteistyöllä. Toimii myös välivaiheena ennen yhdistymistä
 - Esimerkiksi yhdistysten yhteinen sihteeri, nettisivut, koulutuksia, retkiä...
- Yhdistymisen edistettävä yhdistyksen tarkoitusta! Edunvalvonta, jäsenpalvelu ja jäsenten etu muistettava
- Muista mahdollisuus maaseutuyhdistyksestä
 - Katso: [Yhdistyminen maaseutuyhdistykseksi](#)

Mitä hyötyä yhdistymisestä voi olla?



- **Uudistusta, kehitystä ja lisää voimavaroja**
 - Mahdollisuus uudistaa ja kehittää toimintaa, saada uusia toimijoita ja uutta potkua toimintaan. Myös uusia jäseniä
 - Taloudellisesti mahdollista järjestää toimintaa
- **Vaikutusmahdollisuudet paranevat**
 - Mitä enemmän jäseniä ja mitä aktiivisempaa toimintaa, sitä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa
 - Myös uusia yhteistyötahoja
- **Kunta ja yhdistys vastinparina**
 - Yhdistyksen on tärkeää vaikuttaa juuri kuntatasolla ja olla paikallistason uskottava ja tärkeä toimija

Huolellinen valmistelu kannattaa!



- **Lisätietoa saat**
 - Liitot
 - Keskusliitto
 - Järjestöryhmä
- www.prh.fi